

Sloupnický

PELMEL

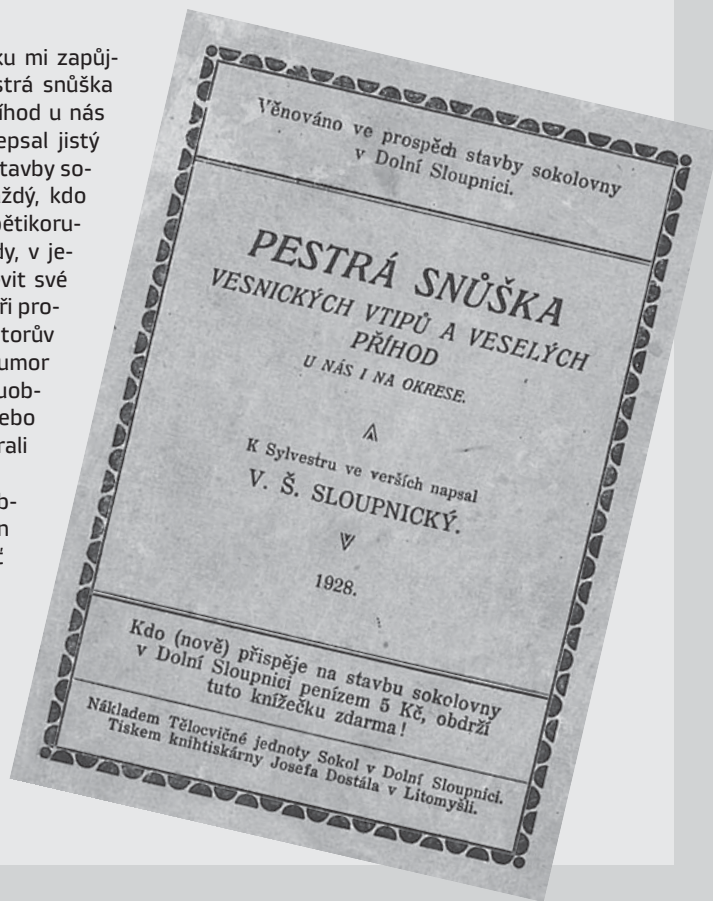
Ročník 15 © Srpen 2013

Časopis obce Sloupnice

Dostálovi z hospody V Kopečku mi zapůjčili útlou knížku nazvanou Pestrá snůška vesnických vtipů a veselých příhod u nás i na okrese. V roce 1928 ji sepsal jistý V. Š. Sloupnický „ve prospěch stavby sokolovny v Dolní Sloupnici“. Každý, kdo tehdy na její stavbu přispěl pětikorunou, obdržel veršované příhody, v jejichž hrdinech mohl často objevit své sousedy a možná i sám sebe. Při pročítání jsem musel obdivovat autorův básnický talent, smysl pro humor i odvahu setkávat se se spoluobčany, které si bral na paškál. Nebo se tenkrát naši předkové nebrali tak vážně, jako my dnes... A že mám zrovna stavitelské období, příkládám na ukázkou jeden tematicky zaměřený příběh. Ať už se v životě pustíte do čehokoli, ať se vám dílo daří!

–MŠ–

Nedopatření

Jeden tesař (u nás dole) vždycky, když se vrátí s pole a měl volných pár těch chvilék, prasečí si robil chlívek. (Řemeslu byl vyučený, ve všech stavbách pocvičený – proč by tedy medle měl čumět u něj stavitel?)

Zhranil sloupky, přitnul drážky, propustné si schystal dlážky, přesně proved' každý dlábek, z kusu dřeva vyřal žlábek – důtky by se věru nelek'. Jistě by vše těž tak chtěl polír, či sám stavitel...

Pak přibil strop – hodně pevně – potom chlívek obhléd' zevně, pak zavolal honem mámu, ať do chlívka dá hned slámu... (Že prý zítra v ranním čase přinese už z města prase.) Přitom k mámě hlubně děl: „Nu, což – nejsem stavitel?“

Máma ale – jak to bývá – vždycky náký vrtoch mívá. Nad hlavou tu spráskla ruce, s řehotem vyrazí prudce: „Ale táto! – Ty seš knedle – díru probourej tu hnedle, depak rozum, depak' s mel, dyťs na dvírka zapomel“ ...

Sloupnický místopis

Když se řekne PARLAMENT, vybaví se většině lidí pražský sněm poslanců a senátorů. Místní obyvatelé ale vědí, že jedna budova stejného jména stojí také ve Sloupnici pod školou. Ten „náš“ Parlament nechal v první polovině 20. let minulého století vystavět majitel zdejší cihelny, hospodář a svého času i starosta obce Jan Zahálka. Historie jeho rodu, z něhož pocházeli mimo jiné pan rada na ministerstvu zemědělství, soudce, lékařka nebo sestry, které založily nový církevní řád (čtěte na straně 7), by vydala na několik samostatných čísel Pelmelu. Zaměříme se proto pouze na budovu a některé její obyvatele.

Pan Zahálka měl jako správný hospodář ve zvyku vše pečlivě promýšlet. Velkou obytnou budovu hodlal postavit tak, aby ladila ke škole, a zadal proto její návrh stejnému architektovi. Dokonce plánoval, že v jedné její části bude také obchod se školními potřebami, ale na to už nedošlo. Horní patro sloužilo dětem pana Zahálky, aby se měly kam vrátit na letní byt, v dolním patře bydlely tři rodiny nejnějnějších zaměstnanců cihelny. Každý byt měl vlastní vchod a disponoval prostornými místnostmi, sociální zázemí bylo společné na chodbě. Mezi ná-

jemníky patřil také pan doktor Mikulášek, který dokázal poskytnout služby „od zubů až po porod“. Nějakou dobu působil v Africe, odkud si do Sloupnice přivedl černošku jako vychovatelku pro své děti. Nevšední obyvatelka pak poutala pozornost tehdejších vesničanů, kteří se na ni chodili potají dívat.

Pojmenování dal budově sám pan Zahálka, který sem chodil vyřizovat úřední záležitosti, kontrolovat pořádek a také ulevovat tělu postiženému zraněním z války. Často při příchodu slýchával obyvatele domu vést na dvorku živé debaty od počasí přes cihelnu k politice – diskutovalo se tam zkrátka jako v parlamentu.

Výrobky ze Zahálkovy cihelny měly v širokém okolí znamenitou pověst. Díky velmi kvalitní místní hlíně, kterou si pan továrník nechal oficiálně ověřit, mohl ve zdejší cihelně vyrábět i tašky na střeche. Jejich prvotřídní jakost zaručoval nejen materiál, ale také pečlivá kontrola každého kusu – nové tašky musely při vzájemném ťuknutí zazvonit, což dokazovalo, že jsou správně vypálené. Tašky, které bychom dosud našli na řadě budov, o dlouhá desetiletí přežily cihelnu, jejíž pozůstatky stojí v areálu dnešního zemědělského družstva.

Jan Zahálka se svými blízkými.

Působení Zahálkova rodu ve Sloupnici skončilo v padesátých letech podobně jako u tisíců dalších hospodářů a továrníků – komunistickou šikanou a vyhnáním ze vsi.

–MŠ–

Obecně závazná vyhláška o poplatcích za odpad

Zastupitelstvo obce schválilo obecně závaznou vyhlášku 1/2013 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Na základě novely zákona o odpadech se do vyhlášky započítávají i neobydlené nemovitosti. Výše poplatku pro rok 2013 se nemění a je 500 Kč na obyvatele. Tímto upozorňuji ty obyvatele, kteří nemají zaplacen poplatek za likvidaci komunálního odpadu, aby tak neprodleně učinili a vyhnuli se zbytečnému korespondování s OÚ Sloupnice. Zaplatit mohou hotově na OÚ Sloupnice nebo převodem na účet 9329611/0100, VS pro Dolní Sloupnici je 100 + č.p. a pro Horní Sloupnici 200 + č.p.

Doplňujeme vyhlášku o pořádku v obci

Dále se zastupitelstvo zabývalo doplněním obecně závazné vyhlášky o pořádku v obci, která obsahuje mimo jiné volné pobíhání psů po veřejném prostranství a možnost zakázat používání sekaček, křovinořezů a cirkulárek v neděli. Ohledně psů zazněl návrh, aby každý pes měl identifikační známku, z které by se dal vyčíst jeho majitel. Zde existuje celkem shoda a předpokládáme, že se začátkem roku 2014 by měl doplněk vyhlášky platit. Nesoulad u zastupitelů nastal při zákazu používání výše jmenovaných strojů a nářadí v neděli. Budeme vám vděční za vaše názory na obě doplnění místní vyhlášky.

Změna nájemného za vysílače

Společnost Telefónica Czech Republic, a.s., která má na budově základní školy umístěny antény na přenos signálu, zaslala na obec požadavek o snížení nájemného o 30 %. Odůvodňuje to tím, že se hovorné z mobilních telefonů rapidně snížilo, tudíž požadují i snížení

nájemného. Pokud by nedošlo k dohodě, budou nuceni hledat si jinou lokalitu. Rada obce s takto rapidním snížením nájmu nesouhlasila a zaslala společnosti návrh na snížení o deset procent a nájem minimálně na deset let. Na naše podmínky bylo přistoupeno a smlouva byla podepsána do 31. května 2027 za 98 010 Kč na rok.

Prodej parcel

Společnost ČEZ Distribuce, a.s. požádala obec o odkoupení pozemků po trafostanicích v Horní Sloupnici u Králových a ve Vesničce. Jedná se dohromady o 28 m². Prodej byl schválen za 20 Kč/m².

Dále byla prodána poslední stavební parcela ve Vesničce pod Vedralkou. Pozemek koupila firma z Litomyšle, která zde chystá postavit rodinný domek a posléze ho prodat. Pozemek byl prodán za cenu stanovenou Směrnicí o prodeji parcel určených na stavbu rodinných domků, tj. 100 Kč/m² + příplatek za HUP skříňku a elektropřípojku.

Obec získala finance na dětské hřiště

V loňském roce podala obec žádost na Pardubický kraj na rozšíření dětského hřiště. Začátkem července bylo přidělení dotace ve výši 100 tisíc korun potvrzeno. Obec musí dalších 100 tisíc přidat ze svých zdrojů. Byla rozeslána poptávka případným dodavatelům a nejlepší nabídku podala firma TEWIKO systems, s.r.o. Liberec na částku 200 910 Kč. Za tuto částku by se měly pořídit dva herní prvky. Dodání a sestavení prvků by dle smlouvy mělo proběhnout do konce prázdnin.

Mateřská škola bude mít novou fasádu

V rozpočtu obce pro letošní rok se počítá i s opravou fasády a náterem požárního schodiště na budově mateřské školy. V současné

době probíhá dohádovací řízení mezi obcí a zhotovitelem o ceně díla. Mimo nátěru fasády je nutné provést ještě drobné zednické a klempířské práce. Původně jsme počítali, že nátěr bude proveden do konce prázdnin, ale nyní je již patrné, že se požadované práce nestihnou. Provoz mateřské školy od 2. září omezen nebude.

Úprava vodoteče

Vzhledem k tomu, že v letošním roce již několikrát došlo k přívalovým deštům, které nejvíce postihly dolní konec obce, rozhodla rada obce provést taková opatření, aby se rozsah škod co nejvíce minimalizoval. Provedlo se odvedení povrchové vody z křižovatky na České Heřmanice a na Chotěšiny přes Karlíkovou louku do potoka. Dále se upravuje pozemek za Daničkovými a Karlíkovými, aby voda nepodemňala jejich nemovitosti. Dále byl ve spolupráci se ZD Sloupnice vybrán dolní rybníček. Opět ve spolupráci s ZD Sloupnice jsou připravovány dokumentace pro terénní úpravy v dolcích za školou a za bramborárnou. Vše je nyní na stavebním úřadu ve Sloupnici, který připravuje územní rozhodnutí.

Platí nová vyhláška o ochraně dřevin

Od 15. července letošního roku nabyla účinnosti vyhláška č. 189/2013 o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Mimo jiné se v ní uvádí, že majitel oplocené nemovitosti u bytového nebo rodinného domu v zastavěném území obce, který je stavebně oplocený a veřejnosti nepřístupný, nemusí o povolení stromu žádat, pokud strom nebo stromořadí není zařazeno do významného krajinného prvku. Za stavebně oplocený pozemek se nepovažuje živý plot. O kácení jinde rostoucích stromů se i nadále musí žádat. Všem, kteří uvažují o kácení stromů, doporučuji si tuto vyhlášku prostudovat.

Různé

- © Firma Černý s.r.o. dodělává zateplení bytového domu. Plánovaný rozpočet bude navýšen o odmechování střechy a jedná se cca o 20 tisíc.
- © V základní škole se během prázdnin vymění podlaha v jedné třídě. Staré a sešlapané parkety budou nahrazeny linoleem. Plní se tím závazek, že každé prázdniny se opraví v jedné třídě podlaha. Dále během prázdnin dojde k výměně dvou oken ve školní družině. Okna již byla v dezolátním stavu a nedala se otevírat.
- © V mateřské škole mimo nátěru fasády se vymění dveře do šatny. Byly zde železné s mříží, ještě z dob fungování spořitelny. Dle opakovaného sdělení hygieny by zde mohlo dojít k poranění rukou dětí. I zde bude podlaha vstupní haly opatřena novým linem.
- © V „pekle“ v sokolovně došlo k odstranění nevyhovujících topidel, která byla nahrazena rozvodem tepla na stávající ústřední topení. Prostory byly obloženy dřevem. Veškeré tyto práce byly prováděny svépomocí a hlavně za vydatné podpory pana Fišera.
- © S firmou ENBRA Pardubice a.s. byla podepsána smlouva o výměnu starého plynového kotle za kondenzační v restauraci U Labutě. Stávající kotel byl značně neekonomický. Dle zkušeností s novým kotlem ve škole jsme přistoupili na cenovou nabídku výše jmenované firmy. Výměna kotle stála 109 tisíc korun.

Chtěl bych touto cestou poděkovat brigádníkům, kteří se podílejí na úklidových pracích v základní a mateřské škole, sokolovně a v obci.

JOSEF ŠKEŘÍK
STAROSTA OBCE

Tak nevím...

Několikrát za život se mi už podařilo vycestovat za hranice naší obce i vlasti a mít možnost porovnávat, jak si žijí lidé v jiných zemích. Jak se stravují, jak tráví volný čas, jak pracují, jaký mají vztah ke své obci, městu, životnímu prostředí a jak si krátký život užívají. Francouzi, Italové, Chorvati a vůbec jižní státy si dokážou života užívat. Hlavně v létě, nikam nespěchají, na vše mají dost času, u oběda tráví třeba dvě hodiny při družném hovoru s přáteli. Dokážou si léto náležitě užít. Nevím, jak to u nich vydá v zimě, ale mentalita se asi ročním obdobím u člověka nemění. Skotsko a Rakousko člověka uchvátí zelení, čistotou a pořádkem. Všude upravené domy, zahrady i veřejná prostranství. Chápu, o soukromý majetek se starají jeho majitelé a o veřejné prostranství zase obce. Nepoznáte ale, kde končí soukromý pozemek a kde už je obecní. Vše na sebe nenásilně navazuje a do sebe zapadá úpravou a pořádkem. Ano, přiznávám, i zde se najdou zákoutí, kde to zrovna oku nelahodí. Takoví Italové si s pořádkem hlavu moc nelámou, ale i tady převažuje čistota a pořádek. Abych nehledal klady jen v cizině. I u nás se najdou upravené a pořádkem oplývající obce. Nemusíme chodit daleko, loni byla vesnicí roku Pardubického kraje vyhlášena sousední obec České Heřmanice a v letošním to je Dolní Újezd. Řeklo by se, Heřmanice jsou malá obec, lidé „táhnou za stejný konec provazu“ a dokážou se sjednotit a domluvit, ale co takový Dolní Újezd? Vesnice srovnatelná s naší. Zdálo by se, že v tak velké vsi už těžko dáte lidem do kupy, aby vytvořili dobré až kvalitní životní prostředí a brali ohled i na obecní majetek i veřejná prostranství a všem se dobře žilo. Tázal jsem se starosty, jak dokázali lidem přimět k tomu, aby vzali za své i okolí svého domu a věnovali pozornost i veřejnému prostranství. Odpověděl mi, že je nutné vysvětlit lidem,

že veřejné prostranství se nazývá proto, že slouží všem lidem ze vsi, nejen starostovi a zastupitelům a je nutné, aby se o něj také starali i ti, kteří k němu mají nejbližší. A tady vidím v souvislosti s naší obcí asi největší chybu. Valně většinu lidí je úplně lhostejné, kam souseď sype posekanou trávu, že pálí usušené seno a zamoří celou obec, kam sype stavební suť, že za kontejnery naházíme sklenice i se zavařeninou nebo že kontejnery postaví do silnice a nedomyšlí, že může svým činem zapříčinit zranění nebo i smrt účastníka silničního provozu. My dotyčného vidíme a víme, že dělá něco, co by dělat neměl. Mlčíme, přehlízíme to anebo se zavolá starostovi, ať jde a něco s tím udělá. Stal se nedávno případ, že na pozemek, který se připravuje k zástavbě a byl zplanýrován, byla v pozdních odpoledních hodinách navezena stavební suť. Nevím, jaké myšlenkové pochody se odehrávají v hlavě člověka, který vidí, že pozemek je již upraven, a přesto neváhá a odpad tam znovu vysype a je mu srdečně jedno, že znehodnotil úsilí jednoho a práci druhého. Momentálně si svůj problém sobecky vyřeší, a že zase bude mít někdo zbytečnou práci a obec zbytečné výdaje, ho vůbec nezajímá. Hlavně, že dotyčný přesně ví, jak by se to tady mělo dělat a jak vše děláme špatně. Smutné na tom je to, že dotyčného viděli, ale svědčit proti němu nepůjdou, aby neměli problémy. Dokázali bychom tímto způsobem jednání v budoucnu soutěžit o titul „Vesnice roku“? Vráťm-li se na začátek mého povídání k jiným státům, mám dojem, že v tamních obcích a městech mají daleko větší vztah k místu, kde žijí a daleko tvrdší postihy za přešupky vůči zákonům. Přestaňme už konečně být lhostejní k tomu, jaké nepřístojnosti někteří naši obyvatelé ve vsi páchají a nebojme se na ně ukázat. Tak nevím, není-li něco shnilého...

JOSEF ŠKEŘÍK

Je důležité, abychom si navzájem pomáhali

Katolická farnost ve Sloupnici v neděli 14. července přivítala nevšední hosty. Zhruba šedesát zástupkyň Školských sester řádu sv. Františka z celého světa přijelo do naší vsi, aby oslavilo 125. výročí od svého založení.

Návrat do minulosti

Možná se ptáte, čím si Sloupnice zasloužila tuto výjimečnou mezinárodní návštěvu? Odpověď bychom museli hledat v minulosti. Školské sestry sv. Františka vznikly v roce 1888 jako odnož rakouského společenství školských sester ze Štýrského Hradce. Přičinily se o to především sestry Zahálkovy ze Sloupnice, které do společenství vstupují v roce 1859. Dostávají řeholní jména Hyacinta, Jakoba a Adalberta, podrobují se řeholní formaci a po získání učitelského vzdělání se věnují výchově dívek. Stále však u nich sílí touha, aby mohly založit filiálku v Čechách. Podařilo se jim to na jaře roku 1888, kdy odchází působit do Slatiňan.

...A úsměvy zdobily rty

Na tento slavnostní den nezavítaly do naší vesnice jen sestry františkánky, ale i královehradecký biskup Jan Vokál, který spolu s otcem Bernardem Špačkem sloužil mši svatou. S ohledem na to, že sestry k nám přijely z různých končin světa, byla bohoslužba vícejazyčná. Hlavní modlitby byly v latině, liturgická část mše byla částečně v češtině, angličtině, ale i italské. Trojjazyčné kázání biskup Jan Vokál zakončil slovy: „Je důležité, abychom si navzájem pomáhali. Protože Ježíš Kristus pomáhá nám všem.“ Po závěrečném požehnání se sestry františkánky odebraly na faru, kde byl pro ně připraven slavnostní oběd. Ještě než se s námi rozloučily, navštívily rodný dům sester Zahálkových (viz foto na titulní straně). Myslím si, že se celá slavnost vydařila. Z očí sester vyzařovala radost a úsměvy zdobily rty. My ostatní jsme byli rádi, že jsme je mohli pohostit a že se v naší společnosti cítili dobře. Na závěr bych ráda poděkovala otci Bernardovi i všem těm, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli k tomu, aby se tato ceremonie mohla uskutečnit.

–TEŠ–

Jak se ve Sloupnici sestrám líbilo?

Sestra Maria, Slovensko

Já jsem se do Sloupnice velmi těšila, protože už jsem tady byla a věděla jsem, co mě čeká. Já tu hledám svojí identitu a kořeny. Zde je vlastně počátek naší kongregace. V dnešní době, kdy často hledáme, jak máme žít, je toto krásný prostor, kde odpověď na tuto otázku můžeme najít tady, v sestřích Zahálkových.

Sestra Marry, USA

Jak se mi tady líbí? Jaké slovo bych měla použít... Přirozenost, jednoduchost, v tom je to tu rozdílné od velkých měst, v prostém pojetí života.

Sestra Antoinette, Itálie

Cítím se zde velmi dobře. Lidé jsou zde milí, vstřícní a přátelští. Líbí se mi, jak jsou zde všichni veselí a pořád se smějí.

Na jednom place s Bradem Pittem

Sloupnice je dost velká vesnice na to, aby se v ní našlo mnoho jedinečných lidí s rozličnými profesemi a různorodými zájmy. Proto bych Vám ráda představila **Miloše Leksu** – taxikáře, který hraje v reklamách, klipech a filmech.

© **Řekněte mně, kde se vzal prvotní impuls, který vedl k rozhodnutí dělat taxikáře?**

Chtěl jsem dělat ve službách a pomáhat lidem, kteří se nemají jak dostat například na vlakové nádraží, nebo v noci ze zábav a plesů. Rád sedím za volantem a jsem takový noční živel, takže mi nevádí jezdit v noci. Naopak jsem rád, že se lidé mohou v noci ke svým rodinám dopravit bezpečně.

© **Jak dlouho už se této práci věnujete?**

Už pět let. Vzpomínám si, že moje první jízda byla z divadelního plesu do Litomyšle, kam jsem převážel dva manžele.

© **Co musí umět člověk, který se chce stát taxikářem? Dobře zvládat řízení pravděpodobně nestačí...**

Musí mít především zkoušky. Teď už to tak přísné není, ale já jsem musel dělat

zkoušky z ekonomického sektoru a projevit i právní znalost. A samozřejmě perfektně umět silniční předpisy.

© **Taxikář na vesnici, to není zas tak obvyklé. Máte dost zákazníků?**

Protože Sloupnice leží mezi čtyřmi městy, měl jsem poměrně velký rozsah. Teď je práce pořád dost, ale už se objevuje i konkurence. Hodně jezdím v noci. Například rodiče po mně chtějí, abych jejich děti dopravil z diskoték domů. Vážím si té důvěry, ale zároveň tam je velká zodpovědnost, abychom se všichni dostali domů v pořádku.

© **Neubráním se otázce, jestli nějakým způsobem „zvýhodňujete Sloupeňáky“?**

Určitě. Je to nejbližší lokace. Navíc jsou to místní lidé, tím pádem tam určité výhody jsou.

© **Nepochybně se setkáváte s velkým množstvím lidí. Rád s nimi komunikujete a zajímáte se, koho převážíte, nebo se radši soustředíte na jízdu a tolik se nezajímáte o to, kdo sedí na zadním sedadle?**

Rád komunikuju. Jsem rád ve společnosti. Nějakou dobu jsem dělal v oblasti marke-

tingu ankety, jsem zvyklý setkávat se s lidmi. Stane se, že mně brečí slečna na sedadle, že ji opustil přítel, nebo někdo něco ztratil a je smutný... Taxikář se toho dozví hodně. Ale měl by zachovávat kodex mlčenlivosti, pokud za ním zrovna nepřijde kriminálka (SMĚJE SE). Zkrátka měl by být diskrétní.

© Utkvěl Vám nějaký zákazník v paměti? Proč?

Jednou mně na kruhovém objezdu v Litomyšli začal kolabovat pán. Tak jsem se rychle obrátil a spěchal do nemocnice. Vše naštěstí dopadlo dobře. Nebo jsem jednou převážel slečnu, kterou museli opravdu táhnout z auta. To bylo náročné na psychiku, aby byla v pořádku a nic se jí nestalo. Těch zážitků spojených s touto profesí je hodně.

© Máte jako taxikář do budoucnosti nějaké přání?

Rád bych chtěl přepravu rozšířit i pro seniory. Přes den, kdy je více volna, bych je mohl přepravovat například do nemocnic za luxusní cenu.

© Slyšela jsem, že vystupujete jako komparzista v různých filmech, klipech apod. Povíte nám o tom něco?

Začal jsem roku 1999, protože mě to velmi zaujalo. Nejprve jsem jel do Prahy, abych se zaregistroval v několika castingových agenturách. Postupně jsem začal na-

táčet reklamy a filmy, nejprve jako komparz, pak jsem se dostal i do vedlejších rolí. Začátky byly trochu krušné, člověk musí projít různými castingy a kamerovými zkouškami... Ale zvládl jsem to. Devět, deset let jsem takhle pracoval, ale pak jsem začal taxikářit, takže jsem to trochu opustil.

© Prozradíte nám, v čem konkrétně jste vystupoval?

Moje první role byly reklamy. Točil jsem do Anglie, Dánska, Ameriky... Pak jsem začal komparzy v seriálech jako Ordinace v růžové zahradě a nakonec filmech českých i zahraničních. Namátkou například v Gymplu, Habrmanově mlýně, Románu pro ženy, Operaci Silver A, Policajtech z centra atd. Také jsem vystupoval ve videoklipu kapely Kryštof.

© A Váš největší zážitek spojený s touto činností?

Je toho hodně. Ale vážím si setkání s Petrem Čechem. Nikdy také nezapomenu na to, že jsem byl na place s Bradem Pittem a Catherine Zeta-Jones, stál jsem několik metrů od nich. Rád bych se ještě setkal s Tomem Cruisem a Kateřinou Brožovou.

© Měl jste někdy sen, že se stanete hercem, nebo šlo pouze o spontánní nápad?

V dětství mě to nenapadlo. Až později, když mně bylo 27. Takže vlastně šlo o spontánní nápad.

© Chcete zůstat u komparzu, nebo byste raději mífil výš?

Teď jsem se tomu díky taxikářením trochu vzdálil, ale určitě bych se tomu chtěl ještě věnovat. Když to řeknu na rovinu, rád bych si prošel nějakých kaskadérským kurzem.

© Závěrečná otázka bude z jiného soudku... Jaké vztah máte k Sloupnici a co pro Vás znamená život právě v této vesnici?

Jsem tady moc rád. Jsem rodák ze Sloupnice, tím pádem k tomu všemu tady mám velmi kladný vztah. Líbí se mi tady, nic mi nechybí. Hodlám tu zůstat, rád se sem vždy vrátím.

Panu Miloši Leksovi děkuji za rozhovor a přeji mu, aby se mu dařilo nejen jako taxikáří a herci.
-TEŠ-

Rodinné centrum Kopretina

Najdete ho v budově mateřské školy se vchodem ze dvora. Je určeno pro rodiče a další rodinné příslušníky s dětmi. Činnosti v rodinném centru jsou určeny jak rodinám s malými dětmi (dopolední setkávání), tak dětem předškolního a školního věku prostřednictvím kroužků (výtvarný, keramický, taneční) a „příměstského“ tábora.

V červnu proběhlo loučení se školním rokem – společné opékání párků na dvorku RC. Zúčastnili se ho maminky s dětmi z dopoledního setkávání v RC. Děti v kroužcích se rozloučily se svými vedoucími – Klárou Boukalovou (taneční kroužek), Zuzkou Plchovou a Maruškou Stoklasovou (výtvarný kroužek) a Evčou Bednářovou (keramický kroužek). Děkujeme všem vedoucím za spolupráci a chuť dobrovolně ve svém volném čase se věnovat dětem a přejeme jim hodně štěstí v rodinném životě či při studiích.

Druhý a třetí červencový týden se opět v prostorách RC Kopretina uskutečnil tábor pro školní děti. V letošním roce se zúčastnily zejména starší děti, program byl proto přizpůsoben jejich věku, zájmům a schopnostem. Kromě her a tvořivých činností navštívili táborníci koupaliště Litomyšl, podnikali výlety na kolech na Mandl a po okolí Sloup-

nice, hráli bojové hry v lese. Původně bylo v plánu také nocování na chatě na Džbánovci, ale z důvodu její rekonstrukce bylo spaní přemístěno do prostor RC Kopretina. Věříme, že i tak byly děti spokojené a že si spaní mimo domov a zejména noční stezku užily. Ve středu 17. 7. se konal celodenní výlet do ZOO Olomouc. Výletu se zúčastnili také další zájemci z obce. Počasí se nám vydařilo a určitě to byl pro všechny krásný letní výlet. Táborové děti si kromě prohlídky ZOO prověřily svoje fyzické schopnosti v lanovém parku Veverák. V pátek se táborové děti rozloučily, byly vyhodnoceny soutěže a vyhlášeni vítězové. Tábor vedla Zuzka Plchová ve spolupráci s Dominikou Řehořovou.

Na příští školní rok opět plánujeme dopolední setkávání maminek a dětí a kroužky pro školní děti. Máte-li zájem o vedení některého z kroužků či o aktivní účast na dopoledním setkávání maminek a dětí, můžete nás kontaktovat na tel. **731 604 601** (Helena Dolečková), **777 621 072** (Marcela Pavelková).

ZA RC KOPRETINA
MARCELA PAVELKOVÁ

PAVEL CHLEBOUN, 25 LET

❶ Určitě květnové představení Balada pro banditu na Vedralce. Osobně divadlo příliš nevyhledávám, ale tohle mě nadchlo.

❷ Myslím si, že naše obec funguje celkem

dobře, žádná konkrétní věc mě zrovna napadá.

❸ Oboje má něco do sebe. Takže bych asi zvolil okraj města někde poblíž lesa, odkud je dostupná jak občanská vybavenost, tak i klid přírody.

❶ **Co ti ve Sloupnici v poslední době udělalo radost?**

❷ **Kdybys byl/a starostou/starostkou, co by ses snažil/a prosadit?**

❸ **Žil/a bys radši ve městě, nebo na vesnici?**

LENKA SEIFERTOVÁ, 24 LET

❶ Ve Sloupnici se pohybuju už jen zřídkka, ale radost jsem měla, když jsem si dokonce i v neděli ráno mohla koupit něco dobrého v místním obchůdku a měla jsem možnost se podívat na výstavu

sloupnického umělce pana Šmögera.

❷ Nejspíš bych se jmenovala Pepa. Starostování by mě velmi bavilo a svoji práci bych dělala zodpovědně a poctivě. Prosazovala bych jako doposud zlepšování životní úrovně obyvatel, snažila se co nejefektivněji čerpat dotace EU, prosadila budování kanalizace, podporovala bych aktivitu místních spolků...

❸ I když mám Sloupnici velmi ráda, rozhodla jsem se žít ve městě a byl to pro mě vlastně přirozený přesun z rodné vesnice. Nejdříve jsem odešla za studiem, potom za prací. Určitě záleží na osobních prioritách každého z nás. I když jsem „holka z vesnice“, je pro mě přirozené žít v Praze a využívat všech možností zábavy, kultury i sportovního vyžití.

MARTIN DOBIÁŠ, 25 LET

❶ Nejde si nevsimnout, že se před časem ve Sloupnici začalo s výstavbou kanalizace, že se v nedávné době opravila fasáda základní školy a dalších větších či menších úprav a oprav. Myslím

si, že tohle všechno pozitivně přispívá nejen k prestiži, ale i k celkové životní úrovni v obci.

❷ Určitě bych se snažil prosadit opravu snad posledního úseku humen, po které se už několik let volá a která se pro mě z nepochopitelných důvodů neudělala v době, kdy probíhala rekonstrukce ostatních úseků humenních cest.

❸ Rozdíl života ve městě a na vesnici můžu docela dobře porovnat z vlastní zkušenosti. A podle mě se, co se Sloupnice týče, žije lépe na vesnici. Sloupnice leží mezi pěti městy, každé má co nabídnout a je v takové dojezdové vzdálenosti, že není problém každý den dojíždět např. do zaměstnání, k lékaři, na úřady apod. A tak se ke klidu a přírodě, který nabízí vesnice, přidávají výhody městského života v podobě dobře dostupných služeb.

ZD Sloupnice

Článek starosty o valící se vodě ve Sloupnici v posledním čísle Pelmelu mě nepřímo přivedl k širšímu zamyšlení. Ponechme stranou naprosto nepodstatné a malicherné maličkosti (měl jsem dojem, že družstvo nebylo povoláno, ale samozřejmě pomoc samo nabídlo), ale i tak nelze nepřemýšlet nejen nad vodou a poli, ale obecně nad postavením družstva a vztahy se spoluobčany.

Není pochyb, že význam zemědělství a logicky i družstva pro vesnici výrazně poklesl. Už dávno také družstvo není jediným zemědělcem na vesnici. Přesto, že jsme stále největším zaměstnavatelem, doby, kdy se zemědělstvím zabývala polovina vesnice, jsou pryč. Už i média si všimla, že ještě nikdy v dějinách lidstvo neživila tak malá skupina lidí. Pohled druhé strany říká, že všechny obory se zemědělstvím spojené dávají podíl sektoru na HDP ve výši 18–20%. Zemědělství u nás také nemá dostatečnou prestiž ve společnosti, ve staré Evropě běžnou. Strategický význam oboru se bohužel bude muset projevit (ačkoliv si ji nikdo rozhodně nepřejeme) až při opravdové krizi, ke které nemusí být zas tak daleko, jak se lze dočíst např. u Václava Cílka nebo Miroslava Bártvy v jeho publikacích o kolapsech civilizací.

Rád bych ještě v úvodu předeslal, že si rozhodně nechci stěžovat. Třeba nad tím, že to někdy s nadsázkou vypadá, že pouze my jsme největšími škůdci vesnice, zdrojem zápachu, hluku, prachu, dopravní zátěže, špinavé vody, deště, větru a vůbec. V lepším případě se dělá, že neexistujeme, tedy pokud není potřeba nějaký sponzorský dar... V žádném případě také nebudu tvrdit, že máme vždy všechno v pořádku. Je pravda, že se někdy jedná i o zbytečné nepříjemnosti, které pácháme našim spoluobčanům. Chceme vycházet se spoluobčany i obecními úřady. Možná se někdy trochu zapomíná, že i na vesnici je

dobré pracovat a nebýt jen noclehárnou pro lidi dojíždějící za prací do města, zónou klidu, kterou mohou rušit jen zahradní sekačky. Zaměstnáváme společně s Řeznictvím celkem přes 190 lidí (kteří k nám zase třeba z měst dojíždějí), a společně s našimi zaměstnanci odvádíme ročně do státního rozpočtu více než 28 mil. Kč. Část těchto prostředků se snad dostává zase zpátky do obcí.

Zpátky k vodě, polím a povodním. Často se bere za dané, že za povodně můžou zemědělci, zejména proto, že pěstují kukuřici a řepku, mají těžké stroje, bioplynové stanice a velké lány. Přesto, že jsme podle klimatologů v sušší druhé polovině minulého století trochu zapomněli, jak také umí přšet a vracíme se pouze k normálu z 19. století. Také už tak často není slyšet, kolik půdy je (často nevhodně) zastavěno, vybetonováno, zaasfaltováno. Voda nemá kam vsáknout, musí někam odtéci. Jen v okrese Ústí nad Orlicí za 30 let mezi roky 1982 a 2012 ubylo 12 500 ha, to je čtvrtina zemědělské půdy.

Jak je to u nás? Při pohledu na vývoj osevního postupu od roku 1990 lze pozorovat, že průměrná velikost honu trvale klesá. Plocha kukuřice je v roce 2012 o 28 ha vyšší než průměr od roku 1990, i když nižší než např. v letech 2000–2003, řepku jsme začali pěstovat v roce 1994, od roku 1999 na cca 10% výměry. Zato plocha protierozních pícnin – jetelovin a luskovin loni vzrostla o 170 ha nad průměr let 1990–2012. Bohužel průtrže si obvykle neomylně najdou okopaniny.

Konkurenční tlak nás nutí pěstovat to, co jsme schopni prodat, jezdit s takovou mechanizací, se kterou dosáhneme potřebné ekonomiky a kvality – každý chce mít nakonec levné potraviny. Jdeme proti proudu, protože stále udržujeme živočišnou výrobu. Podniky,

kteř se chovaly pouze tržně, již nemají ani krávy ani prasata a jsou na tom finančně lépe. Přesto, že živočišná výroba byla naposled v mírném zisku v roce 2007, myslíme si, že k zemědělství patří, rušit ji by bylo krátkozraké a i pole ocení organickou hmotu.

Bioplynovou stanicí jsme postavili proto, abychom chov zvířat udrželi. Jedinou alternativou v Němčicích bylo ukončení provozu. Nakonec i Řeznictví jsme zakoupili částečně proto, abychom jen nelamentovali nad kvalitou potravin v řetězcích, ale zkusili, zda to jde jinak, poctivěji. A mimoto ctíme zásadu, že peníze by měly zůstat v regionu, ve kterém žijeme.

Víme, co je to eroze. Chápeme význam a cenu půdy, i když rezervy nepochybně najdeme. Jsme povinni dodržovat stále se zpřísňující zásady správné zemědělské praxe (tzv. GAEC), které striktně vymezují, kam se co může nasít nebo nasázet. Bohužel často nepostihují, kudy skutečně voda teče a kde musíme osev přizpůsobit nad rámec těchto nařízení. Již mnoho let dobrovolně každý rok předkládáme k projednání osevní postupy jednotlivým obcím úřadům, abychom mohli najít nejlepší opatření k ochraně vesnic před vodou.

Pokud až letošní povodně v Čechách přivedly oficiální místa ke změně postoje ve smyslu, že je třeba vodu zadržovat v krajině, zpomalit a umožnit případně rozlítí namísto co nejrychlejšího průtoku krajinou, my tento názor zastáváme od roku 2010, kdy jsme řešili situaci na Malé straně Horní Sloupnice a navrhovali provedení tzv. průlehů. Pokud jsme nenašli pochopení u vlastníků pozemků a jsme povinni respektovat jejich práva, nezbyvá nám, než se spolehnout na vyšší – např. obecní – zájem.

Proto jsem si s potěšením v posledním Pelmelu přečetl, že letošní povodeň, která přinesla mnoho starostí občanům Sloupnice, urychlila jednání o provedení opatření, která by omezila nebo zmírnila škody na majetku obyvatel, obce a nakonec i družstva. Jsme toho názoru, že situaci lze zlepšit i provedením drobnějších opatření než je mnohametrová hráz za téměř 20 mil. Kč a jsme připraveni se

na těchto opatřeních podílet. Ostatně drobným dílem jsme se podíleli i na odstranění škod z dubnové povodně na Dolní Sloupnici. Kromě techniky při bezprostředním odstranění bahna z komunikací, součinnosti při vybrání rybníčku, také malou brigádou našich techniků při následném úklidu nebo opravou tarasu ve Drahách.

V této souvislosti bychom mimo jiné rádi zlepšili stav polních cest. Ježdění po souběžně vyjetých třech cestách vedle sebe poškozuje nejen naše porosty, snižuje výměru a hodnotu polí, ale také právě vsakovací schopnost půdy.

Řešíme také zlepšení kvality vypouštěných vod z naší čističky odpadních vod z Řeznictví. Na nutnou technologickou změnu na jatkách jsme reagovali investicí do zařízení pro jímání krve a její odvoz do asanačního ústavu. Přesto, že jsme od roku 2010 investovali do ČOV asi 1 milion Kč, kvalita vod zatím není na požadované úrovni. Řešíme úpravu technologie čištění, včetně kvality nátoku z Domova důchodců a předpokládáme, že prvním úkolem při zahájení přístavby masné výroby v srpnu bude výstavba akumuláční nádrže odpadních vod, která by měla odstranit kolísání nátoku a rázů znečištění do ČOV.

Mezi deklarovanými cíli našeho družstva jsou zvyšovat kvalitu života v prostoru ZD, být prospěšný nejen svým členům a zaměstnancům, ale všem, kteří jsou spojeni s naší společností, usilovat o oboustrannou spolupráci s občany, obcemi i spolky. To je vlastně i smyslem družstevnictví, nejen zisk. Historie (nejen před 60 lety při kolektivizaci) byla nepochybně plná krivd. Anž bych ji chtěl jakkoliv zlehčovat, myslím, že je třeba se dívat také dopředu. Ostatně snad i družstvo bylo vesnici někdy prospěšné, třeba přivedením plynovodu, nebo jak jsem si v Pelmelu přečetl, turistickým oddílem.

Práce je dost. Nabízíme spolupráci a prosíme o trpělivost.

ING. JAROSLAV VAŇOUS

PŘEDSEDA DRUŽSTVA

střípky

↑ Silnice v úvozu k Vlčkovu dostala koncem července nový asfaltový koberec.

← Malíř Jindřich Šmégr oslavil 85. narozeniny vernisáží svých obrazů. Do sokolovny mu 16. června přišlo pográtulovat několik desítek příznivců.

Společenská kronika

ŽIVOTNÍ JUBILEA KVĚTEN 2013

80 let

Marta Chaloupková
Ladislav Chleboun

85 let

Jindřich Šmégr
Marie Pichová

87 let

Helena Limberská

91 let

Marie Staňková

KVĚTEN ČERVEN 2013

ŽIVOTNÍ JUBILEA ČERVEN 2013

70 let

Božena Karlíková

85 let

Anna Mikulecká
Josef Stráník

87 let

Ludmila Šmejdiřová

ÚMRTÍ

Rozloučili jsme se se zemělými spoluobčany:

Martou Novákovou
Josefem Malochem

MILADA LIMBERSKÁ, MATRIKÁŘKA

KČT Sloupnice
zve na projížďku
na kolech

ZÁMRSK- -VRACLAV

Jedeme v neděli
18. srpna 2013
v 9.00 hodin
od restaurace U Labutě

Délka trasy cca 50 km

Aukcí k maximální úspoře na energiích

Dnes je již možné i pro domácnosti soutěžit o nejzajímavější cenu energií prostřednictvím elektronických aukcí. Takto lze snížit jejich ceny průměrně o 20 %, často však i o 30 %. Nejprve je nutné sdružit poptávku většího množství domácností (odběrných míst) a díky tomuto se stává objem odebíraných energií pro dodavatele natolik atraktivním, aby byli ochotni výrazně snížit ceny oproti jejich klasickým ceníkům.

Aukce se bude konat ve spolupráci se společností Bohemia Tender s.r.o., které se účastní pouze dlouhodobě prověřeni dodavatelé na základě jasné zadávací dokumentace – není třeba se tedy obávat skrytých vad. Díky sdružené aukci získáte v danou chvíli nejvýhodnější cenu na trhu. Cena silové elektřiny a plynu je navíc pro Vás zafixovaná na 24 měsíců. K účasti bude potřeba dodat aktuální smlouvu u stávajícího dodavatele včetně dodatků (mimo smluv uzavřených na dobu neurčitou) a poslední roční vyúčtování od stávajícího dodavatele. Vše ostatní zařídí společnost Bohemia Tender za Vás!

O dalším průběhu a konkrétních termínech budou občané Sloupnice ještě informováni. V obci se bude konat jedna až dvě přednášky na toto téma na přelomu srpna a září 2013, následně sběr dat (posledních ročních vyúčtování a smluv se současným dodavatelem) a v průběhu září 2013 samotná soutěž mezi dodavateli. Pro zajímavost se můžete podívat i na záznam jedné z nedávných aukcí pořádané pro občany v jiné obci na <http://www.youtube.com/user/bohemiatender>.

Mgr. Jan Rouha
obchodní ředitel
774 882 996
Bohemia Tender s.r.o.

Redakční poznámky

- Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. září 2013.

Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 10. října 2013.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu

pelmel@sloupnice.cz

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně. Vydání 4. čísla 15. ročníku – 14. srpna 2013.
Místo vydání – Sloupnice 196, IČ: 038 130. Registrováno referátem kultury Okresního úřadu Ústí nad Orlicí pod reg. č. 10/1991.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: Martin Škeřík, Tereza Štochlová
Grafická úprava a sazba: Petr Bartoň, [claim](#)
Tisk: Tiskárna Osík